

**Σχεδιάζοντας
το Εξατομικευμένο Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης (ΕΠΕ)
Μεθοδολογικές αρχές, καλές πρακτικές,
πηγές & εργαλεία**

**δρ. Θεοδώρα -Ντορέττα Αστέρα,
Σύμβουλος Ειδικής Αγωγής & Ενταξιακής Εκπαίδευσης Πειραιά**

**ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ ΕΙΔΙΚΗΣ & ΕΝΤΑΞΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΕΙΡΑΙΑ
(27-28/11/2023)**

**ΣΕ Ε.Α. & Ε.Ε 1^{ης}, 2^{ης}, 3^{ης} Ενότητας
Σχολικών Μονάδων Δ.Π.Ε. και Δ.Δ.Ε. Πειραιά**

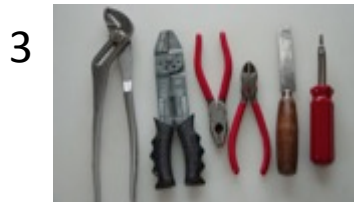
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Τι είναι και γιατί χρειαζόμαστε ένα ΕΠΕ
2. Σχεδιάζοντας το ΕΠΕ-Χαρακτηριστικά και μεθοδολογικές αρχές
3. Μετατρέποντας την Εξατομικευμένη Παρέμβαση σε Ποιοτική Συμπερίληψη: Πρακτικές για τη Συνδιδασκαλία
4. Ορόσημα του ΕΠΕ & Πρακτικές Συμβουλές

Σύμβολα της παρουσίας

Προς διευκόλυνση της μελέτης και των παιδαγωγικών αποφάσεων που θα χρειαστεί να λάβετε χρησιμοποιούμε σχετική σήμανση

Όπου το σύμβολο

Αναζητούμε συνεργασία, περαιτέρω γνώση ή πηγές

1. Στον Οδηγό που σας αποστείλαμε
2. Στα πρόσωπα (συναδέλφους, γονείς, μαθητές/-θήτριε)
3. Σε εργαλεία εκτίμησης ή επανεκτίμησης
4. Στον/Στην Σύμβουλο Ειδικής Αγωγής & Ενταξιακής Εκπαίδευσης Πειραιά

Ο Ατομικός φάκελος μαθητή με εαε

ανάλογα το πλαίσιο και τις ανάγκες μπορεί να περιλαμβάνει

- «*Παιδαγωγική αξιολόγηση*» (αρχή του σχ. έτους)
- «Σχέδιο Εξατομικευμένου Προγράμματος Εκπαίδευσης» (συνήθως επισυνάπτεται ενδεικτικό Έντυπο στην πρόσκληση της ΠΣ)
- «*Βραχύχρονο - εβδομαδιαίο πρόγραμμα*» (στόχοι εβδομάδος)
- «*Ημερολόγιο*» Παράλληλης Στήριξης
- «*Ετήσια Έκθεση Παράλληλης Στήριξης*» (τέλος του σχ. έτους)
- **Portfolio εργασιών** (π.χ. Υλικό από τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων, φωτοτυπίες εργασιών / τεστς πριν και μετά από ΕΠΕ, κ.α).

Το ΕΠΕ

σχεδιάστηκε για την **αποτελεσματική υποστήριξη** ατόμων που λόγω μαθησιακών και προσαρμοστικών δυσκολιών αντιμετωπίζουν δυσκολίες κατά την εκπαίδευση και κατάρτισή τους.

Το ΕΠΕ εφαρμόζεται σε **όλα τα πλαίσια εκπαίδευσης** και -ιδανικά- επεκτείνεται και σε προγράμματα **μη τυπικής μάθησης**.

Σήμερα εφαρμόζεται και στην προστατευόμενη ή ημι-προστατευόμενη **επαγγελματική ζωή**.

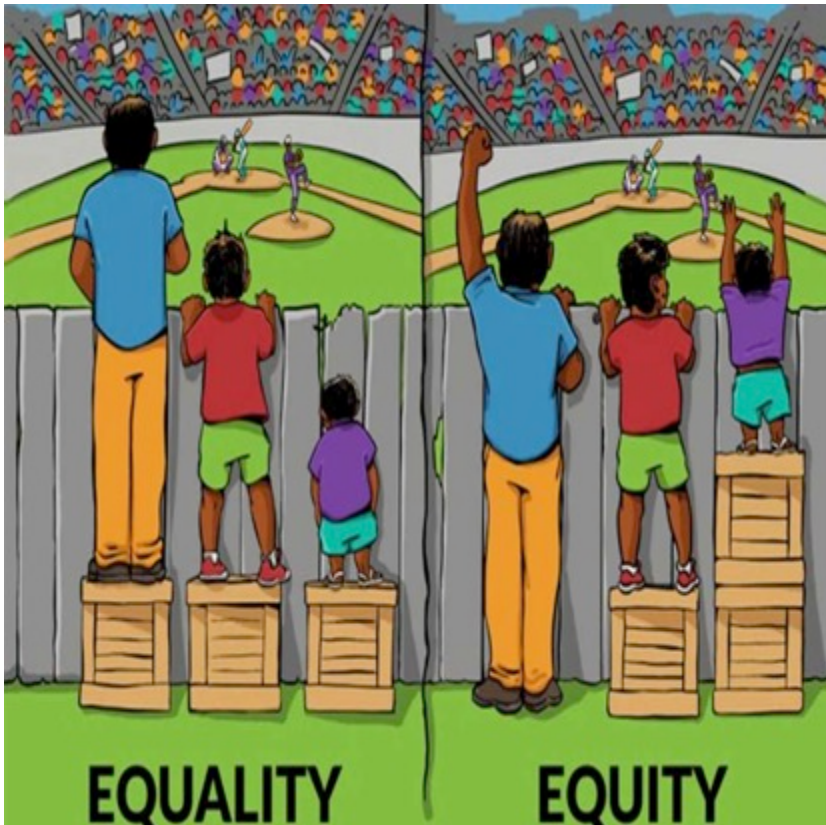
Κεφάλαιο Α΄

Τι είναι και γιατί χρειαζόμαστε ένα
ΕΠΕ;

Η φιλοσοφία του
Η σκοπιμότητά του
Το νόημα που εξυπηρετεί

Γιατί χρειαζόμαστε το ΕΠΕ;

Δικαίωμα και αξιοπρέπεια
έναντι
της περιθωριοποίησης
των ανισοτήτων
και των διακρίσεων

που επιβάλλουν
η ομοιομορφία
η έννοια «μέσος» όρος
η προκατάληψη
και
η μη ανθρωποκεντρική
ανάπτυξη της οικονομίας

1

Το νόημα του ΕΠΕ

- Η εξατομικευμένη «ματ
- στο σχολείο του «μέσου
- Ενα συμβόλαιο συνεργ
- Η διαγνωστική-διαπιστ
- Η εύστοχη υποστήριξη
- ομάδα του

Συνεπώς το ΕΠΕ

Αν και Εξατομικευμένο προϋποθέτει τη διαφοροποίηση του διδακτικού σχεδίου

Αν και Εκπαιδευτικό προβλέπει το κοινωνικό περιβάλλον (προσαρμογές, προγράμματα παρέμβασης)

Αν και Πρόγραμμα βασίζεται σε σχέσεις που δεν προγραμματίζονται (διδασκόντων, οικογένειας-σχολείου, συμμαθητών, η σχέση με το μαθησιακό αντικείμενο)

Άλλωστε κάθε παιδαγωγική μεθοδολογία

«ενταξιακής εκπαίδευσης» (συμπεριλαμβανομένου του ΕΠΕ) στοχεύει να :

- διευκολύνει με ευέλικτες διαδικασίες για την εκπλήρωση των ειδικών αναγκών σε **τοπικό και ατομικό** επίπεδο
- αναμορφώσει τα σχολικά προγράμματα διδασκαλίας έτσι ώστε να είναι **πιο ανοιχτά**,
- ενδυναμώνει τους μαθητές στη **συμμετοχή**,
- δίνει έμφαση **στις δεξιότητες ζωής** και σε ζητήματα φύλου και αυτοσεβασμού
- ενθαρρύνει τους **διαφορετικούς** τρόπους μάθησης μέσα στην ομάδα
- ενισχύσει τις **μαθησιακές μεθόδους του 21^{ου} αιώνα**

Κεφάλαιο Β΄

Σχεδιάζοντας το ΕΠΕ: Χαρακτηριστικά και μεθοδολογικές αρχές

Τα βασικά χαρακτηριστικά του
Διαδικασίες για το σχεδιασμό του
Μικρά μυστικά ή το «κρυφό» πρόγραμμα και
πώς να το κάνουμε σύμμαχο του ΕΠΕ

Το ΒΑΣΙΚΟ ΣΚΕΛΟΣ ΤΟΥ ΕΠΕ αποτελείται από τα στοιχεία του παιδιού, της ειδικότητας σύνταξής του και τους στόχους

ΕΞΑΤΟΜΙΚΕΥΜΕΝΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΤΗ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ/ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟΥ (Ε.Ε.Π.) (ΕΝΤΥΠΟ 1)

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΝΗΠ./ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ..... Ημερομηνία/...../20...

ΣΧΕΔΙΟ ΕΞΑΤΟΜΙΚΕΥΜΕΝΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ			ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ Ε. Ε. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ			
ΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ						
νοματεπώνυμο:						
1. Γέννησης:						
άγνωση:						
ξη-μήμα φοίτησης:						
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ						
νοματεπώνυμο:	Ειδικότητα:	Υπογραφή				
			Παρούσα κατάσταση	Μακροπρόθεσμοι στόχοι (ένα σχ. έτος)	Βραχυπρόθεσμοι στόχοι	Χρονική διάρκεια βραχυπρό θεσμων

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ Πρωτοβάθμιας (έντυπο 1)

Παρούσα κατάσταση	Μακροπρόθεσμοι στόχοι (ένα σχ. έτος)	Βραχυπρόθεσμοι στόχοι	Χρονική διάρκεια βραχυπρόθεσμων
<p>Αντιμετωπίζει δυσκολίες στην αναγνωστική ικανότητα, στην κατανόηση κειμένου και η ροή εκφώνησης είναι εξαιρετικά αργή. Κατά την παραγωγή γραπτού λόγου παρατηρούνται λάθη φωνολογικά, ορθογραφικά και ελλιπής δομή σύνταξης και κειμένου.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Να διαβάζει ένα κείμενο, να μπορεί να κατανοεί το νόημά του και να απαντάει σε ερωτήσεις 2. Να παράγει μικρές προτάσεις με ορθή σύνταξη περιγράφοντας γνωστό κείμενο 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1. Να διαβάζει φωναχτά μέρος του διδακτέου κειμένου αποδίδοντας προσωδιακά τα νοήματα. 1.2. Να εντοπίζει άγνωστες λέξεις. 2.1.1. Να αντιστοιχεί μια πρόταση με εικόνα που ταιριάζει 2.1.2. Να περιγράφει την εικόνα. 2.2. Να αντιστοιχεί ένα κείμενο με σειρά εικόνων για να αφηγηθεί 2.3 Να δίνει λεζάντες στις εικόνες 2.4. Να αποδίδει γραπτά τα παραπάνω παρατάσσοντας απλές προτάσεις το νόημα κειμένου 	<p>7 εβδομάδες</p>

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ Δευτεροβάθμιας (έντυπο 1)

Παρούσα κατάσταση	Μακροπρόθεσμοι στόχοι (ένα σχ. έτος)	Βραχυπρόθεσμοι στόχοι	Χρονική διάρκεια βραχυπρόθεσμων
<p>Αντιμετωπίζει δυσκολίες στην αναγνωστική ικανότητα, στην κατανόηση κειμένου. Δεν έχει αναπτύξει τεχνικές μελέτης. Δεν εντοπίζει τα σημαντικά σε κείμενο. Κατά την παραγωγή γραπτού λόγου δυσκολεύεται να δομήσει μικρή παράγραφο, παρατηρούνται νοηματικά χάσματα και ελλιπής σύνταξη.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Να διαβάζει ένα κείμενο, να μπορεί να κατανοεί το νόημά του και να απαντάει σε ερωτήσεις 2. Να παράει μικρές παραγράφους με ορθή σύνταξη και δομή περιγράφοντας γνωστό κείμενο 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1. Να δίνει πλαγιότιτλους στο διδακτέο κείμενο 1.2. Να εντοπίζει τα βασικά σημεία. 1.3 Να εντοπίζει άγνωστες λέξεις. 1.4. Να ολοκληρώνει προτάσεις του κειμένου που του παρουσιάζονται ελλιπείς. 2.1.1. Να αντιστοιχεί περιόδους με πλαγιότιτλους. 2.1.2. Να περιγράφει εικόνα σχετική και να δίνει τίτλο και λεζάντα. 2.2. Να απαντά σε νοηματικές ερωτήσεις αντιστοιχίζοντας 2.3 Να παρουσιάζει το νόημα κειμένου με νοητικό χάρτη. 2.4. Να αποδίδει γραπτά τα παραπάνω παρατάσσοντας απλές προτάσεις το νόημα κειμένου 	<p>A και B τετράμηνο</p>

Ενέργειες σχεδιασμού

και το “κρυφό πρόγραμμα” του ΕΠΕ

Σκοπιμότητα & Στόχοι

Διαχείριση Χρόνου

Υπηρεσίες πέραν της
διδασκτικής &
διασύνδεση

Ρυθμός επανεξέτασης
της πορείας

- Διαθέσιμο Υλικό
- Επικείμενη ζώνη μάθησης
- Προβλεψιμότητα & εξέλιξη

- Αποτελεσματική επικοινωνία

Η εκπαιδευτική ομάδα σύνταξης, υλοποίησης και παρακολούθησης

Δεν είναι μια ατομική εργασία για τον εκπαιδευτικό.
Το συντονισμό έχει συνήθως ένα εξειδικευμένο άτομο τόσο
στον σχεδιασμό μαθησιακού περιβάλλοντος όσο και στην
εξατομικευμένη προσέγγιση
Όσο πιο μεγάλες οι δυσκολίες του παιδιού τόσο πιο πολλοί
και διαφορετικοί εκπαιδευτικοί ρόλοι προβλέπονται

Το ΕΠΕ προϋποθέτει
επένδυση ποιοτικού χρόνου στον προγραμματισμό
καλή συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών
αποφασιστικότητα για τη διαφοροποιημένη διδασκαλία

Υποστήριξη με ΕΠΕ σημαίνει συνέργειες

Προσαρμόζουμε-διαφοροποιούμε όλην την εκπαιδευτική διαδικασία

Είναι η πυξίδα των εξειδικευμένων υποστηρικτικών υπηρεσιών μας

Συνδέεται με το πρόγραμμα όλης της σχολικής ομάδας

Υποστηρίζει το παιδί στην ομάδα του

Είναι λειτουργικό για όλη την τάξη

Προϋποθέτει συνεχή και συνεπή συμβουλευτική οικογένειας μετά την παραπομπή για γνωμάτευση

Καταγράφει και ορθολογικοποιεί τις ενέργειες σχολείου, της οικογένειας, του τυχόν θεραπευτικού προγράμματος

Επένδυση & Συνέργειες

Πεδία ΠΑΠΕΑ: Παραμένουν θεμελιώδη

και υποστηρίζουν την διεπιστημονικότητα:

Σύνδεση μεταξύ των ατομικών στόχων και των μικρο-ομαδικών προγραμμάτων

Στόχοι σε συνάφεια με το Πρόγραμμα Σπουδών (βαθμίδας)

Σύνδεση με θεραπευτικό πρόγραμμα/πρόγραμμα αποκατάστασης σε κάθε αναπτυξιακή φάση

Προγραμματισμός για τις μεταβάσεις από πλαίσιο σε πλαίσιο

Προγραμματισμός για τον προσωπικό χρόνο και την κοινωνική/επαγγελματική ολοκλήρωση του παιδιού

Πεδία ΠΑΠΕΑ & το ΕΠΕ

(σχολικές δεξιότητες)

Λεξιλόγιο - σχολική ορολογία - επικοινωνία
Φωνολογική ενημερότητα - έκφραση προφορική και γραπτή-
Μνήμη εργασίας - συγκέντρωση προσοχής
Αριθμητική - ικανότητα επίλυσης προβλήματος

(κοινωνικότητα, στάσεις)

κοινωνική αλληλεπίδραση- ικανότητα για συνεργασία
Φιλία παιχνίδι, αυλή, συμμετοχή στις σχολικές δραστηριότητες

(προσαρμογή)

Αυτορύθμιση- προσαρμογή- αυτομέριμνα- Ενδιαφέροντα

**Διαβάστε τα σχόλια και τις επισημάνσεις συναδέλφων στο
<https://padlet.com/doretasteri/bookmarks-vvesbnt9zd5fge95>**

Κρίσιμα ορόσημα του ΕΠΕ οι «φωτεινές» του ημέρες

(επιδραστικότητα)

Ικανότητα για αυτορύθμιση
Ικανότητα για
προσαρμογές στις ρουτίνες
Βηματισμός προόδου
Συναίσθημα/ απόλαυση

Οι εκπαιδευτικοί
απολαμβάνουν
τη συνεργασία
και τη δουλειά
τους παρά τις
δυσκολίες των
παιδιών

(αποτελεσματικότητα
για το παιδί)

Αποκτά φίλους

Σχολικές δεξιότητες
Κοινωνικές δεξιότητες
&

Μεγαλύτερη από το
αναμενόμενο
πρόοδος

Κρίσιμα ορόσημα του ΕΠΕ οι «δύσκολες» του ημέρες

(επιδραστικότητα)

Δυσκολίες στην
επικοινωνία

ε

Στην συνεργασία
στην ομάδα

Πραγματολογικές
δυσκολίες

Δυσκολίες στο λόγο

Αδιαφορία

(συνδεσιμότητα)

Έλλειψη

(α) συνεννόησης
μεταξύ των
μελών
προσωπικού

(β)

Συνεργασίας από
τους γονείς (μη
συνάφεια με την
καθημερινή ζωή
του παιδιού)

(αποτελεσματικότητα
για το παιδί)

Μοναξιά
Αυξανόμενες
Συναισθηματικές
δυσκολίες

Μαθημένη
παθητικότητα
ε

Ανύπαρκτη πρόοδος

Κεφάλαιο Γ΄
**Μετατρέποντας την Εξατομικευμένη Παρέμβαση
σε Ποιοτική Συμπερίληψη:
Πρακτικές Συμβουλές για την Συνδιδασκαλία**

Συμπεράσματα erasmus+ project

www.inclusiveschools.net

Η συμπερίληψη θα πρέπει να είναι η **κεντρική αξία** για όσους εργάζονται στον εκπαιδευτικό τομέα από θέση ισχύος, ανεξάρτητα από τον επιστημονικό κλάδο τους, τη σχολική βαθμίδα ή άλλη εκπαιδευτική εξειδίκευσή τους.

Οι γονείς και οι νέοι θα πρέπει να **ακούγονται** όταν λαμβάνονται αποφάσεις που αφορούν την ίδια τους τη ζωή και τον σχολικό τους βίο.

Υπάρχει ανάγκη για πιο **συνεργατικές δράσεις** στις σχολικές κοινότητες, όπου γονείς, νέοι και εκπαιδευτικοί θα επεξεργάζονται λύσεις για το σχολικό περιβάλλον και για τη βιώσιμη ανάπτυξη της κοινότητας.

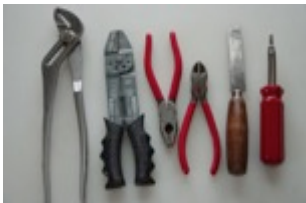

Ο Παιδαγωγικός Προγραμματισμός
με ΕΠΕ στην τυπική τάξη
σημαίνει

Ενέργειες για την αλλαγή μέσω «Διαφοροποίησης»

Αλλάζει η θέση του παιδιού
ως προς τη γνώση και την κουλτούρα της
τάξης
ως προς την ομάδα & την κοινωνική του
ικανότητα

Υποστήριξη με ΕΠΕ στο τυπικό σχολείο

Τι είναι και πώς συστήνεται ένα ΕΠΕ μαζί με τη διαφοροποίηση

Η ομάδα υποστήριξης

Ο ρόλος των Ειδικών Παιδαγωγών, Εκπαιδευτικών ΕΑΕ

Ο ρόλος του Διευθυντή/της Διευθύντριας, Προϊσταμένης/-στάμενου

Ο ρόλος των Εκπαιδευτικών υπεύθυνων τάξης/μαθήματος

Διαφορές στην Παράλληλη Στήριξη και στο Τμήμα Ένταξης

Παιδαγωγικές εφαρμογές για τη συμπερίληψη (ο ανανεωτικός παράγοντας)

Για την:

Αποδόμηση της κατηγοριοποίησης μαθητών
και προγραμμάτων

Ανανέωση των πρακτικών παροχής
εκπαιδευτικών υπηρεσιών στο παιδί

Έρευνα δράσης στην Εκπαίδευση (ο
εκπαιδευτικός ως ερευνητής)

Τα σημαντικά σχεδιαστικά πεδία & ποιες αποφάσεις επηρεάζουν

1. Γραμμή βάσης (διαπιστωτική αξιολόγηση)
2. Ικανότητες- ενδιαφέροντα
3. Τύπος υποστήριξης
4. Χρονοδιαγράμματα
5. Εξατομικευμένο υλικό-μέσα
6. Τρόπος αξιολόγησης προόδου

1. Σε ποια πεδία του ΠΣ της τάξης πέφτει το βάρος.
2. Από που θα ξεκινήσουμε με το παιδί
3. Πόση ανάλυση έργου θα χρειαστεί;
4. Σε ποιο μάθημα/σε ποια ζώνη του Εβδομαδιαίου;
5. Ο βαθμός ενσωμάτωσης στο σύνολο της τάξης (διαφοροποιημένες διδακτικές πρακτικές)

Οι προκλήσεις των συνεργειών

Διαγνωστική αξιολόγηση και
ατομικές ικανότητες

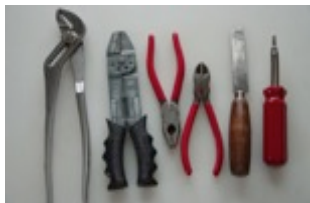
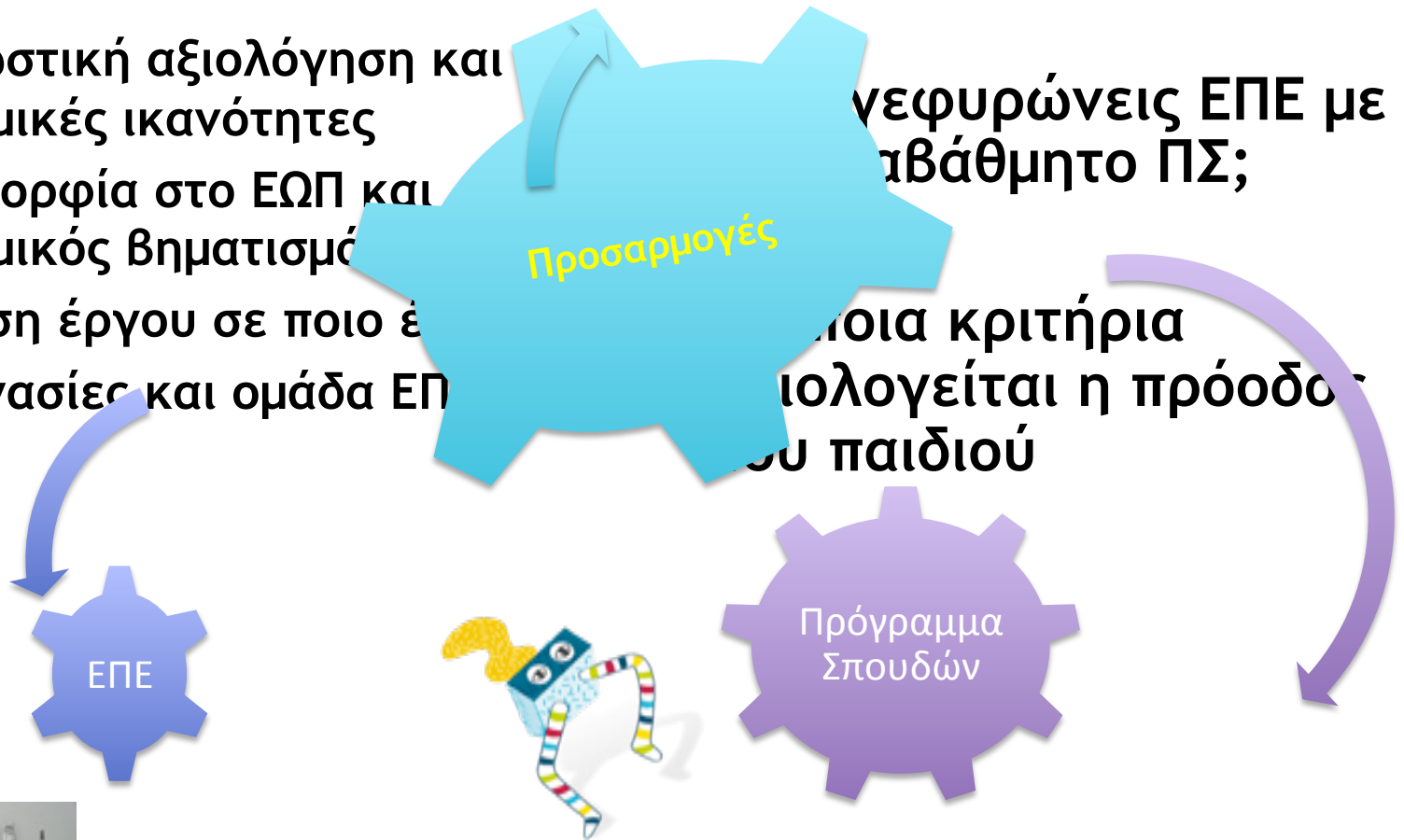
Ομοιομορφία στο ΕΩΠ και
ατομικός βηματισμός

Ανάλυση έργου σε ποιο έ

Συνεργασίες και ομάδα ΕΠ

Ποιες γεφυρώνεις ΕΠΕ με
αβάθμητο ΠΣ;

Ποια κριτήρια
αξιολογείται η πρόοδος
του παιδιού

Προβλέψεις ως προς κρίσιμα ζητήματα

Ο/η διδάσκων/-ουσα μιλά πολύ έντονα και γρήγορα
Υπάρχει αρκετή φασαρία (έξω από/ή μέσα στην τάξη)
Συχνά οι δραστηριότητες δεν εμπλέκουν τα παιδιά
Δεν υιοθετείται κάποια πρακτική Διαφοροποιημένης
Διδασκαλίας

Το στυλ διδασκαλίας διαφέρει
Δεν υπάρχει συνεργασία στις απαιτούμενες προσαρμογές
Οι γονείς πιέζουν πολύ σε άστοχες κατευθύνσεις

1. Συμφωνία μεταξύ ομοτίμων (χτίζουμε την εμπιστοσύνη με αμοιβαίες πράξεις)
2. Είμαστε κοινοί οικοδεσπότες της τάξης
3. Προσανατολίζουμε την προσοχή μας σε κοινούς στόχους
4. Δεν αποσύρουμε το παιδί για να το βοηθήσουμε
5. Αξιοποιούμε το υλικό για όλα τα παιδιά
6. Εμπνέουμε- ενημερώνουμε τους γονείς
7. Προγραμματισμένη μάθηση και ψηφιακή τάξη

Κεφάλαιο Δ΄

Εμβαθύνοντας στο παιδαγωγικό- διδακτικό σκέλος του ΕΠΕ

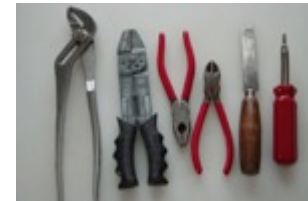

4 Βασικές κινήσεις για

προσβασιμότητα περιεχομένου και αυτενεργό μάθηση

1. Προετοιμασία και προκαταβολικοί οργανωτές
2. Οπτικοί δείκτες για να παρακολουθεί το πρόγραμμά του το παιδί
3. Χρήση δεικτών και εργαλείων εστίασης της προσοχής
4. Προετοιμασία βασικού λεξιλογίου και ατομικό portfolio του λεξιλογίου και εφαρμογής του

απρόβλεπτες αλλαγές στη σχολική ζωή ή το πρόγραμμα

Προσομοίωση και σύντομες ασκήσεις με αλλαγή που έχει ήδη εξοικειωθεί το παιδί

Προγραμματισμένες αλλαγές & προετοιμασία του παιδιού

Πρόβες για τις εξωσχολικές δράσεις

Να προηγηθεί η εμπειρία (με τους γονείς) σε δράσεις που θα ακολουθήσουν στην τάξη

Να «δουλεύει» το λεξιλόγιο από πριν

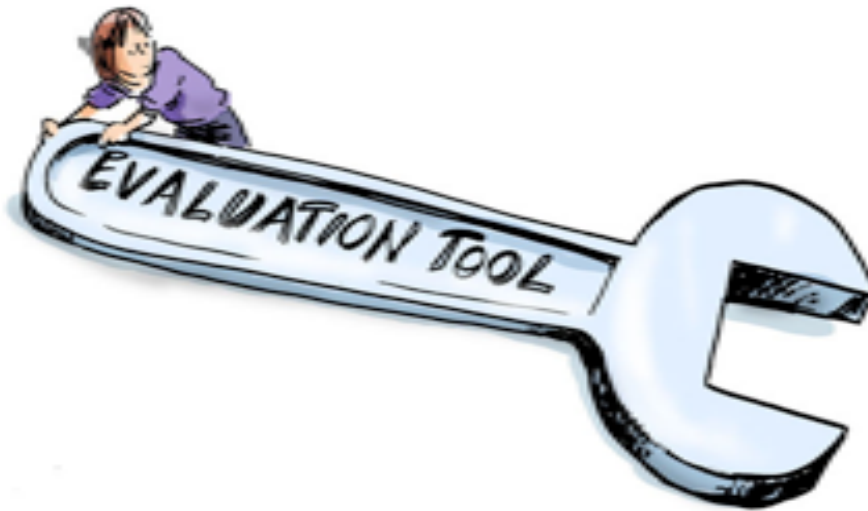

Τεκμηρίωση του σχεδίου: έχουμε εργαλεία;

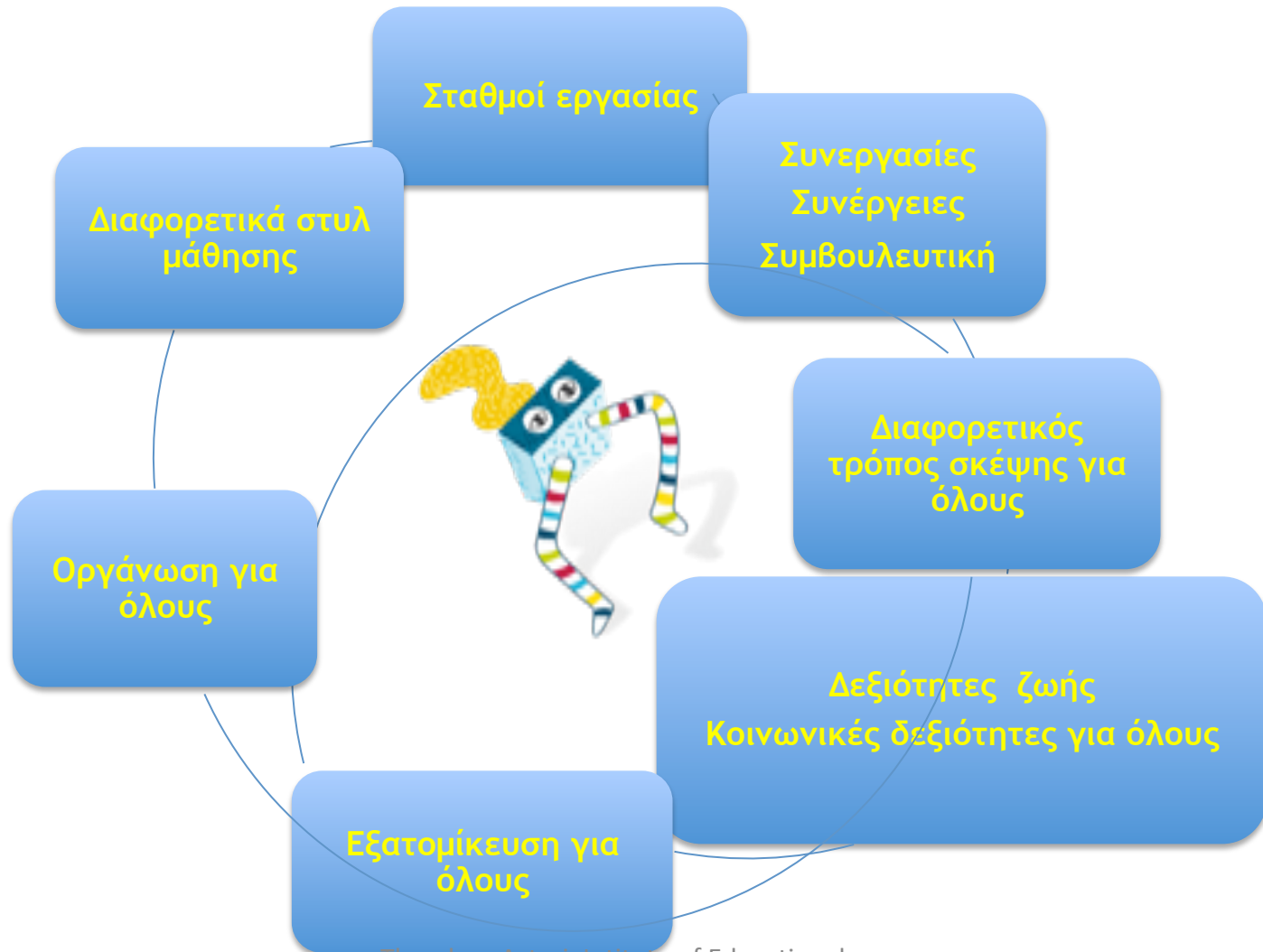
- Η μεθοδολογία της Παρατήρησης Πεδίου (κλείδες, κλπ)
- Η συνδιδασκαλία (σταθμοί εργασίας, ένας διδάσκει ένας παρατηρεί)
- Η μεθοδολογία του ΒΠΠ (ως δοκιμαστική περίοδος)
- Τα νέα Προγράμματα Σπουδών και την εργαλειοθήκη της Διαφοροποιημένης Διδασκαλίας
- Ολη η εργαλειοθήκη των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων (ειδικά το portfolio)
- Η περιγραφική αξιολόγηση και η διαπιστωτική αξιολόγηση ήταν πάντα εδώ

Εξατομίκευση σημαίνει Προσαρμογή όλων των εργαλείων

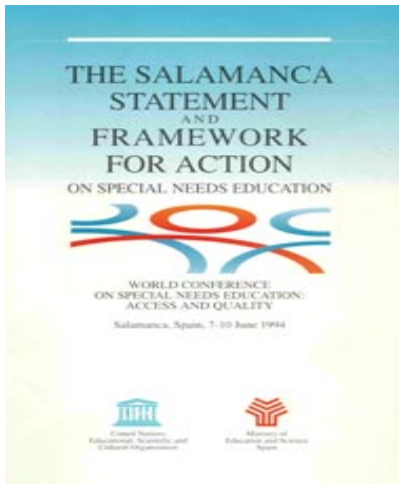

Η εκπαιδευτικός εφαρμόζει το ένα και μόνο εργαλείο αξιολόγησης (ισονομία) και ο μαθητής λέει: «έχουμε πρόβλημα με το φυστίκι»
(στα αγγλικά η λέξη nut χρησιμοποιείται όπως στα ελληνικά η λέξη «κολοκύθια»)

Συστημικές προσαρμογές του γενικού διδακτικού στυλ

Συμβάλλοντας στην αρχή «ένα σχολείο, ένας σχεδιασμός»

- Πολλές και διαφορετικές πρακτικές
- Συνεργατικές σχέσεις
- Διαφοροποιημένο μαθησιακό περιβάλλον
- Οικουμενικός Καθολικός Σχεδιασμός (UDL)
- Χειραφετημένη Παιδαγωγική

Booth and Ainscow,
Index for Inclusion
UNESCO: Education For All (1994),
Futures of Education (2023)

Από την Εκπαίδευση για όλους
στην Εκπαίδευση του Μέλλοντος
σημαίνει

Επίτευξη των βασικών γραμματισμών
μέσω των νέων μαθησιακών δεξιοτήτων
(4C):

Συνεργασία, Επικοινωνία, Δημιουργικότητα,
Κριτική Σκέψη

Ζητήματα Αναστοχασμού

Το νόημα που δίνουμε στις λέξεις και το έργο μας

Η συμβολή του γονέα από την αρχή του σχεδιασμού

Η συμμετοχή του παιδιού στη σχολική ζωή
είναι ο σημαντικότερος δείκτης επιτυχίας

Ο σχεδιασμός του «οικοσυστήματος» / περιβάλλοντος
μάθησης είναι η πεμπτούσια της παιδαγωγικής επιστήμης